

Vrhunski

Мај 2018 / Број 3 / www.vrhunskoznanje.rs / Година I / Бесплатан примерак

Учитељица
Вера Прица

Шта је важно
да породица
буде срећна?

Психолог
Александра Грба

Стилови
васпитања
деце

тема броја

Грађење
односа
са децом
и међу децом

4-7 психолог

Стилови васпитања деце

Како су кључни елементи родитељства прхватање и контрола, где се подразумева топлина и блискост, а са друге стране постављање граница, разликују се четири васпитна стила

8-10 педагог

Значај односа васпитача и деце

Поред афективне везаности за родитеље, однос који успостављају васпитачи са децом се такође може сматрати као однос везаности који би требало да има улогу базе сигурности

Васпитач 12-15

Грађење односа међу децом

Односи се не остварују изоловано, они су динамична мрежа повезивања кроз акције и интеракције самог детета, социјалне средине и физичког окружења што и чини контекст одрастања

из одбраништа 16-17

Грађење односа међу децом

Детету је друштво вршњака, осећај припадања одређеној групи, самостално решавање проблема и сналажење у различитим ситуацијама од великог значаја за даљи развој

Импресум

Издавач Удружење Врхунско знање за добро васпитање,
Дубровачка 30, 11080 Земун
Телефон 011 316 41 12
vrhunskoznanje@gmail.com

Главни и одговорни уредник
Извршни уредник
Секретар редакције

Виолета Стрелец
Биљана Бошњак Драгановић
Дијана Јоксимовић

Дизајн / графичка обрада
Фотографије

Сарадници

Штампа

Зоран Драгановић
Маријана Паравиња

Др Данко Чучковић, Александра Грба,
Слађана Васиљевић, Вера Прица,
Драгана Шипрага, Сања Јовичић

АТОС ПРИНТ

Пише
Виолета Стрелец
директор ПУ „Моје чедо“

Игра карактера и личности

*Границе служе како би се дете осећало
сигурно и на тај начин одрасло у стабилну
и сигурну личност*

Грађење односа је социјална вештина којом човек овладава у најранијем детињству. Границе служе како би се дете осећало сигурно и на тај начин одрасло у стабилну и сигурну личност. Грађење односа са васпитачима, децом и другим људима изван породице су условно повезани са начином грађења односа између детета и родитеља. Међусобни односи међу децом су у великој мери виртуозни експерименти и игре карактера и личности сваког појединца. У овом броју ћемо покушати да објаснимо релације односа из више углова. ■

Стилови васпитања деце

Како су кључни елементи родитељства прхватање и контрола, где се подразумева топлина и блискост, а са друге стране постављање граница, разликују се четири васпитна стила

Уколико се осврнемо око себе и обратимо пажњу на неке свакодневне и уобичајене ситуације у односу родитељ-дете, и на реакције истих у њима, а онда освежимо своја сећања из детињства, лако можемо приметити колико су се ствари промениле, и колико се и даље огромном брзином мењају. Данас се живи брзо, у свету модерних технологија и недостатка времена за неке ситне ствари које значајно утичу на однос родитеља и деце, као и обрнуто, али и на све остале социјалне односе.

Пише

Александра Грба

дипл. психолог, ПУ Паметница

Често се деси да смо у ситуацији да осуђујемо или одобравамо неке реакције, колико одраслих толико и деце, а да се пре тога не запитамо која је позадина свега тога. Како нека породица функционише, који су њихови приоритети, колико времена проводе родитељи са својом децом, колико деце у породици има, постоји ли нека траума у породици... Питања се могу низати до бесконачности. Наредни редови даће неке од одговора, и разрешити евентуалне дилеме и питања која можда некад сами себи поставимо.

Четири васпитна стила

Кључна ствар сваког породичног односа и компактности породице, као и комуникације и односа на релацији родитељи-деца, јесте заправо васпитни стил. Он дефинише и омогућава препознавање и начине реакција у различитим ситуацијама. Свако од нас се, углавном, сећа како су мама и тата у неком тренутку реаговали, како су се понашали и ко је, између осталог, био онај родитељ који је за нијансу главнији од оног другог. Како су кључни елементи родитељства прхватање и контрола, где се подразумева топлина и блискост, а са друге стране постављање граница, разликују се четири васпитна стила:

1. Ауторитарни васпитни стил

У породицама где је ауторитарни васпитни стил доминантан, родитељи су у великој мери дистанцирани, постављају јасне границе, а самим тим су и веома доследни. Из тог разлога очекују од детета да се свако њихово правило поштује, јер у супротном следи казна. Захтеви оваквих родитеља су велики, али без обзира на то, од детета се очекује да исте и испуни. Аутори-

Фото ПУ Паметница

тарни родитељи не хвале толико често, готово никад. Блискост у смислу љубави и тоpline је ретка. Емоционално су врло дистанцирани, чак понекад и мишљења да уколико дете љубе и грле дете често, на тај начин могу да га размазе. Дете оваквих родитеља је послушно и ефикасно, али са друге стране, веома је ниског самопоуздања, често и несрећно. Осврнувши се на елементе родитељства, овај стил подразумева високу контролу и ниско прихватање.

2. Ауторитативни стил

Овај стил родитељства подразумева постављање граница које су јасне, а родитељ је доследан у њиховом спровођењу. Од детета очекује да постављене границе поштује, али је са друге стране увек спреман да саслуша, подржи и да се са дететом о свему договара. Ауторитативни стил подразумева доста разговора, објашњавања и разумевања, а све у циљу усвајања социјалних правила и што лакшег осамостаљивања. Однос на релацији родитељ-дете је топао, уважавајући и подржавајући. Главна одлика је подстицање доброг понашања. Дете је срећно, успешно и има самопоуздање.

3. Попустљив стил (пермисивни)

Попустљив васпитни стил одликује се тиме што границе практично и не постоје. Родитељ их не поставља,

Код аутаритативног стила од детета се очекује да поштује границе, а родитељ је увек спреман да га саслуша

захтеви су јако мали, а уколико се родитељ са нечим не слаже, то не показује. Дете има дозволу за кршење правила. Овај стил је карактеристичан и по томе да постоји много тоpline у односу, много љубави, бриге и подржавања. Са дететом се негује пријатељски однос. Као производ оваквог васпитног стила имамо дете које је несигурно у себе, што повлачи за собом ниско самопоуздање, а постоји проблем и са прихватањем ауторитета.

4. Избегавајући стил

Овде границе нису постављене, а поред тога присутна је и емоционална дистанца. Родитељи избегавајућег васпитног стила воде рачуна само о задовољењу основних дететових потреба, док се неки други захтеви не постављају нити се често разговара са дететом. Нема блискости, а као последица тога је ниско самопоуздање и ниска самоконтрола, као и отежано уклапање и прихватање средине, нарочито вршњачке групе.

Истраживања су показала да је најбољи васпитни

Фото ПУ Паметница

стил ауторитативни. Дакле, ради здравог и квалитетног односа на релацији родитељ-дете важно је пружити љубав, пажњу и имати разумевања, али са друге стране и поставити јасне границе, и бити доследан, јер се на тај начин код детета ствара осећај сигурности, и тако дете може бити слободно и срећно. Како су правила ту да се крше, тако и овде важи исто. Улога родитеља је у тим ситуацијама кључна јер је он тај који поставља правила и санкционише или награђује одређено понашање. Дете здраво расте у средини где има своју позицију, вољено је, подржавано, тамо где се, успостављањем граница и правила, осећа сигурно. На тај начин ће одрасти у здраву и зrelu личност.

Утицај односа родитеља на развој деце

Својим рођењем дете постаје део једне заједнице и бива окружено људима који ће својим односом фор-

мирати, као значајне фигуре, дететову личност. Родитељи, браћа, сестре, баке, деке, а касније и вршњаци су управо те фигуре које ће значајно обликовати дететову личност. За дете су битни љубав, разумевање и подржавање. Такође, начин задовољавања дететових потреба, оних базичних, јесте нешто на шта сваки родитељ треба да обрати посебну пажњу. Уколико се ове потребе у детињству задовоље на адекватне начи-

**Производ попустљивог стила
васпитања је несигурно
дете које има проблем са
прихватањем ауторитета**

Фото ПУ Паметница

не, то ће касније функционисање у свим сегментима бити осликано, како на приватном тако и на пословном плану.

Деца пре свега уче по моделу, а први модели су родитељи. Овај модел учења се огледа у томе да дете прихвата и усваја неке од облика понашања тако што посматра особу која му представља модел. У најранијем детињству родитељи су ти који са дететом проводе највише времена, стога је и очекивано да родитељ неретко у понашању свог детета види неку своју реакцију и понашање. Та чињеница је довољна да родитељ постане свестан колико својим понашањем утиче на личност, али и на свој однос са дететом. Ако у породици дете присуствује облицима комуникације где доминира вика, галама, вређање, оно то усваја као нешто што је прихватљиво и нормално за њега. Прихвата и усваја такво понашање као коректно и користи га у својој комуникацији и односима са другим људима. Ако је присутна коректна комуникација, подржавајући однос, топлина, то је оно што ће и само дете усвојити и користити. Веома је важно да родитељи воде рачуна шта и како презентују детету, јер је то оно што ће се у различитим околностима и дете презентовати. Деца, у својим развојним фазама, постају врло сензибилна, прихватају нове информације, примећују и оно на шта одрасли и не обрате пажњу, што непрестано треба имати у виду.

Током свог развоја, дете учи од родитеља на различите начине, али се и однос деце према родитељима са одрастањем мења. Тај однос варира од идеализације и обожавања, у раном детињству, до бунта и контрирања у младалачком добу, док се после, сазревањем, поново повезују и оставрују блискији однос.

Особине родитеља успешне деце

Ако се сагледа целокупна слика, научници су издвојили неколико особина које имају родитељи успешне деце, али исто тако, издвојили су и токсична понашања, која на децу лоше утичу. Неке од особина родитеља успешне деце подразумевају укључивање у обављање кућних послова, добро се слажу, опуштенији су, ауторитативни су, а не ауторитарни и пермисивни, граде свој однос са децом. Токсична понашања односе се на психички нездраве односе родитеља према деци, а неки од њих су: родитељи нису били ослонац, врло тешко прихватају одбијање и неуспех, имају екстремне рекације које су збуњујуће... Овакве односе тешко је препознати, многи тек након одрастања схвате да су расли у таквом нездравом окружењу, док неки тога уопште нису ни свесни.

Рецепт за савršено родитељство не постоји. Много је фактора који ће утицати на однос родитеља и деце, зато је најважније следити праве породичне вредности и на тај начин градити своје односе. Немојте се изненадити ако у понашању свог детета уочите себе. Оно што ћете видети ваш је одраз, и ви одлучујете какав ће он бити.

Значај односа васпитача и деце

Поред афективне везаности за родитеље, однос који успостављају васпитачи са децом се такође може сматрати као однос везаности који би требало да има улогу базе сигурности

Однос је социоемоционална интеракција, емоционална приврженост, подршка, став; заправо однос је канал који путем невербалне и вербалне комуникације повезује, гради, развија учеснике односа. Сам однос и природа истог условљени су актерима и њиховим ставовима, потребама и искуством. Већи број учесника односа пропорционално увећава сложеност међусобних односа.

Односи могу бити негујући, службени, присни, површни, односи усмерени ка или од људи, односи заједништва или размене.

Природа односа васпитача и деце

Односи које дете успоставља са особама из своје околине су основа за дететов развој и учење. Кроз целокупан садржај односа дете доживљава, конструише, тумачи и истражује околину, али и сопствене мисли, осећања и искуства. Без односа изостао би развој детета.

У XIII веку немачки монарх Фридрих II организовао је и извео експеримент са циљем да дође до сазнања на којем би језику деца проговорила уколико им се нико не би обраћао од момента њиховог рођења. По рођењу деца су одвајана од мајки и смештана у институцију у којој су “неговатељице” бринуле о њима на следећи начин: једини контакт који је био дозвољен је преповијање и храњење уз минималан физички контакт. Обраћање деци у било ком облику било је забрањено. Бебе су након краћег периода преминуле. Експеримент није настављан.

**Позитиван, охрабрујући,
подржавајући однос
васпитача према деци
значајан је предиктор
квалитета вршњачких односа**

Пише
Слађана Васиљевић
стручни сарадник-педагог,
ПУ Киндергарден

Фото ПУ Моје чедо

Афективна везаност је појам који се односи и дефинише као систем понашања детета, усмерен на успостављање блиског контакта са особама за које је везано, у циљу добијања сигурности и заштите.

Поред афективне везаности за родитеље, однос који успостављају васпитачи са децом се такође може сматрати као однос везаности који би требало да има улогу базе сигурности; јер у складу са растом детета проширује се и круг одраслих са којима дете долази у контакт, а следствено се проширује и круг особа за које дете може бити везано. Кроз сигурне афективне везе деца развијају самопоштовање, самосталност, аутономију, емпатију, способност превазилажења препрека и фрустрациону толеранцију.

Један од значајних извора разлика у квалитету, у успостављању и одржавању односа, налази се у претходном искуству. Особа која је била прихватана од стране особа које су значајне у њеном референтном систему ће са поверењем улазити и остваривати квалитетне и реципроцитетне односе.

Истраживања показују да је позитиван, охрабрујући,

подржавајући однос васпитача према деци значајан предиктор квалитета вршњачких односа као и усвајања нових знања и вештина у колективу.

Циљ односа деце и одраслих у вртићу

Циљ односа васпитача и детета би требало да буде доживљај детета да је васпитач база сигурности за истраживање и развој.

Одговорност за квалитет односа је свакако у рукама одраслог.

Васпитач би требало да успоставља и развија однос који детету пружа сигурност која се гради на:

- прихватању, разумевању и усмеравању позитивних (задовољство, љубав) и негативних емоција (страх, љубомора, бес);
- респонзивности васпитача за деље потребе;
- уважавању интересовања детета;
- познатом и предвидивом социјалном и физичком контексту;
- укључености детета у доношење одлука.

Импликације за рад васпитача у циљу унапређивања квалитета односа васпитача и деце су:

- подизање и развијање свести васпитача о значају позитивне социоемоционалне интеракције са децом;
- освешћивање одраслих да је учење по моделу доминантан начин усвајања, а сходно томе и да васпитачи сопственим понашањем моделују начине формирања односа;
- разумевање сопствених поступака и имплицитних педагошких ставова, као и утицаја који остављају на децу;
- унапређивање знања о значају одржавања равнотеже између пружања подршке детету у познатој средини и увођења нових и довољно стимулишућих изазова који вуку развој.

Васпитач је спона која детету пружа емоционални ослонац, прилику да изрази сопствене страхове, потребе и индивидуализовану пажњу

Грађење односа у адаптацији

Адаптације детета на нову социјалну и физичку средину су ситуације у којима се формира темељ односа васпитача и детета. Деца се упознају са новим окружењем, новим распоредом активности, вршњацима и новим одраслим особама који поред родитеља, дете воде кроз осетљиви период адаптације. Васпитач је спона која детету пружа ослонац, прилику да изрази страхове, потребе и индивидуализовану пажњу. Приликом успостављања односа упознавање је кључна карактеристика процеса, током којег васпитач сагледава карактеристике детета и у складу са њима формира идеју о даљим корацима.

У складу са холистичком филозофијом

Односи чине контекст одрастања детета, и представљају динамичку констелацију утицаја одраслих и повратног одговора васпитаника. Детету је потребан контекст који пружа могућност да разуме сопствене потребе, емоције и поступке, путеве слободног и самосталног истраживања, модалитете комуникације, образце синтезисовања искуства у смислену целину. Одрасли чине стуб и ослонац деце развоја. ■

Шта је важно да породица буде срећна?

Важно је само да постоји поверење, да дете зна да у родитељу има ослонац и особу с којом може да разговара

Човек никада није виши него када клекне да помогне свом детету **Абрахам Линколн**

Важно је да родитељи не вичу на децу, да деца знају да ће их родитељи увек саслушати и потрудити се да их разумеју. Добар однос између родитеља и деце не значи да дете треба све да прича родитељима, зато што дете има права на своје тајне. Важно је само да постоји поверење, да дете зна да у родитељу има ослонац и особу с којом може да разговара. Чак и када се родитељ наљути, важно је да не виче и да не користи погрдне речи, значи, да не ради ништа што би могло да изазове сукоб. Важне су још и баке и деке: деца која проводе више времена са баком и деком су друштвенија, показују више бриге за друге људе

Највећи непријатељ породичне среће?

Неслога и било какав други сукоб. Према једном истраживању, породица чији се чланови не слажу има 12 пута веће шансе да буде несрећна у поређењу са оном у којој међусобних сукоба нема. На срећу породице утиче чак и затегнута атмосфера, што значи начин на који њени чланови комуницирају. Укратко, родитељи опрез: можда на ваше дете неће утицати свађа којој није присуствовало, али зато си-

Пише

Вера Прица, учитељица,
Ђурђина бака, ПУ Наш вртић

гурно хоће ваши хладни дијалози.

А новац – питаће неко. Зар богатство није услов за срећу? Изненадићете се, али добро материјално стање родитеља нема утицаја на срећу породице. Према резултатима овог истраживања, породице које су свом тинејџеру купиле скуп мобилни телефон нису срећније од оних које то нису урадиле. Материјални положај утиче на срећу породице само у случајевима када је толико низак да породица нема ни за храну и остале основне животне потребе.

Признајте да сада другим очима посматрате своју породицу и да имате жељу да примените рецепт за срећну породицу? ■

Можда на ваше дете неће утицати свађа којој није присуствовало, али зато сигурно хоће ваши хладни дијалози

Фото ПУ Моје чело

Грађење односа међу децом

Односи се не остварују изоловано, они су динамична мрежа повезивања кроз акције и интеракције самог детета, социјалне средине и физичког окружења што и чини контекст одрастања

Већина анкетираних родитеља издваја као један од важнијих разлога, због чега уписују дете у предшколску установу, социјализацију детета. Савремена породица је обично породица са мањим бројем деце, често и са једним дететом, без могућности остваривања чешћих контаката са рођацима детета и мало слободног времена за дружење са вршњацима. Због тога се родитељима издваја вртић као најбоље место да дете на квалитетан начин проведе одређен део дана у игри са вршњацима.

Пракса потврђује да боравак у колективу детету омогућава да у свакодневној интеракцији са вршњацима обогати своја искуства и унапређује социјалне вештине. Одређене облике понашања који се показују као непожељни дете лакше коригује у колективу кроз спонтане облике учења по моделу и у раду васпитача са децом кроз различите радионице.

Уласком у групу дете уноси искуство и научене облике понашања из своје породице. Са потенцијалом и карактеристикама личности које носи, дете заузима одређени положај у групи вршњака. Оно бира већи или мањи број другара са којим остварује присније пријатељске

Пише
Драгана Шипрага
васпитач,
ПУ Др Сима Милошевић

односе, поставља се на себи специфичан начин према вршњацима, васпитачу и дневним ситуацијама.

Циљано посматрање детета

Васпитач кроз циљано посматрање детета, његових односа које остварује у групи, кретања кроз простор, одабира активности, центара и другара, издваја и формулише циљеве за посматрано дете - које вештине код детета унапредити, регулисати или кориговати. На основу овог посматрања формирају се задаци васпитача које жели да оствари у циљу унапређивања динамике целе групе, али и индивидуалног развоја сваког детета у групи, у оквиру његових могућности.

Иако су вртићима већином заступљене вршњачке групе, деца су истог и сличног узраста, степен зрелости сваког детета је индивидуалн. Управо степен зрелости

Фото ПУ Др Сима Милошевић

Фото ПУ Др Сима Милошевић

Фото ПУ Др Симе Милошевић

детета одређује његову успешност функционисања у већој групи деце где је увек у изазову да се довољно изрази, наметне, прихвати осујећене потребе, одложи задовољење неке своје жеље, учини уступак ради квалитетније сарадње са другарима. Због тога се деца са развијенијим социјалним вештинама успешније намећу као вође групе које друга деца радо следе.

Позитивна атмосфера у групи

Дете кроз односе са вршњацима изражава своје потребе, развија слику о себи и својим вредностима - где припада. Ослањањем на вршњаке и васпитаче дете изграђује осећање поверења и сигурности, развија позитивне начине интеракције и неопходне капацитете за ношење са конфликтима и новим ситуацијама.

Због тога је неопходно остварити позитивну и стимулативну атмосферу у групи. На тај начин омогућавамо детету да кроз односе учи: да разуме своје потребе, осећања и поступке; како да ступа у интеракцију, да комуницира, да на сигуран начин истражује своју околину, да буде прихваћено и прихвата друге са свим њиховим специфичностима; да зна шта се од њега очекује и шта оно може да очекује.

Односи се не остварују изоловано, сами по себи, они су динамична мрежа повезивања кроз акције и

Фото ПУ Др Симе Милошевић

интеракције самог детета, социјалне средине и физичког окружења што и чини контекст одрастања.

Да би остваривање односа са другом децом могло да се одвија квалитетно детету је потребно да се у групи осећа сигурно, али не презаштићено, да буде уважавано и подржавано и да је укључено у активности. Само тада дете може неометано да прави изборе, да преговара, да се договара, да истражује и да развија блиске односе који ће се базирати на уважавању и прихватању.

Вршњаци су извор подршке и изазова и дете мора да научи да интегрише припадништво вршњачкој групи (да следи, прихвати, сарађује) са другим односима који се намећу групи као што су такмичења, лидерство и различити облици решавања конфликта. Кроз вршњачке односе дете развија капацитете саморегулације и то кроз животне активности током дана и слободну игру са вршњацима.

Квалитетни односи из перспективе детета су они који му омогућавају да се осећа сигурно, да активно

Вршњаци су извор подршке и изазова, дете мора да научи да интегрише припадништво вршњачкој групи

Фото ПУ Моје чедо

Детету је потребно да се у групи осећа сигурно, али не и презаштићено, да буде уважавано и подржавано

учествује, укључено је у доношење одлука, када дете има осећај да својим учешће доприноси раду групе.

Фазе играња са вршњацима

Са око годину и по дана већ су приметне почетне фазе играња, иако доминира паралелна игра, дете показује интересовање за децу у свом окружењу. Та почетна фаза играња може бити веома неспретна и непријатна са честим конфликтима. Најчешћи конфликти су око играчке, јер учење социјалних вештина је дуготрајан процес. Око треће године рађају се прва пријатељства, често су то деца која се привлаче због сличних афинитета, сличног начина играња. Врло често трогодишњак бира друга који га опчини својом игром. На међусобне односе млађе деце битно утиче њихов однос са родитељима. Повученој деци, која теже остварују прве контакте или пријатељства пома-

Фото ПУ Моје чедо

же васпитач, уводећи га у игру са вршњацима уз подршку и мотивацију вршњака да га прихвате. Скоро сва деца теже да остваре вршњачку популарност унутар своје групе, то им омогућава да буду задовољна собом, што додатно подстиче сигурност у себе и даљи развој социјалних компетенција..

Пошто је предшколски период доба динамичног раста и развоја детета и квалитет и интензитет остваривања односа унутар групе је врло динамичан и склон променама. Социограм групе је приказ датих односа у датом тренутку. Промене су врло честе, тако да се другарства „склапају“ и „раскидају“ и „склапају нова“ без траума за децу. Деца овим честим променама другара и припадништва разним подгрупама унутар групе увежбавају своје вештине функционисања са другим људима. Васпитач такве промене прати и укључује се и регулише само ако процени да је неко дете неправедно изопштено из групе вршњака или да постоји повећан степен конфликта.

Рад у малим групама

Само током једног дана у вртићу предете се постављају бројни изазови за које оно, да би успешно савладао, мора да ангажује сва своја знања и могућности у брзом и ефикасном одабиру одређеног облика понашања - који ће одговорити на задату ситуацију. Дете, када осети своју успешност у овладавању ових изазова, неретко само истражује провоцирајући другаре да га следе, утврђујући своја правила која захтева од другара. Дете које осети неуспех још више се повлачи. Овде су врло важне стратегије васпитача којима ће бодрити и мотивисати несигурну децу, наговештавајући им могућа решења, али и да децу која теже доминирању усмере на сарадничке и партнерске односе. У вишегодишњој пракси ту су се као врло успешне показале кооперативне игре у пару, тријадама и четвERCIMA. Деца су позвана на сарадњу што учвршћује односе унутар група. Несигурна се осећају лагодније када задатак не обављају сама и имају могућност да поделе неуспех са групом, а доминантна деца добијају могућност да воде али да не доминирају.

Рад у малим групама и избегавање фронталног рада даје сваком детету простор да се изрази, учествује у дискусији, проверава своје закључке са закључцима вршњака. Тиме се смањује могућност конфликта и предуго чекање на ред. Управо у таквим ситуацијама дете несметано гради односе, репарира понашање које вршњаци не толеришу, усваја нове облике понашања од својих другара.

Фото ПУ Наше село

У предшколском периоду постављају се темељи будућег функционисања појединца у друштву

Фото ПУ Наше село

Деца су стални истраживачи својих могућности. Тако и унутар групе они испробавају себе и своје моћи деловања на друге. Неки облици понашања се временом губе, јер дете увиђа да нису прихваћена од другара, а други, нови облици понашања се појављују и развијају.

За унапређивања квалитетнијих вршњачких односа васпитач организује радионице у циљу смањивања конфликта, агресивног понашања, прихватања различитости... По потреби и за разрешавање осталих ситуација и односа за које група не проналази квалитетно решење.

Односи се креирају и усавршавају током целог живота, али у предшколском периоду постављају се темељи будућег функционисања појединца у друштву. ■

У друштву је све лакше

Детету је друштво вршњака, осећај припадања одређеној групи, самостално решавање проблема и сналажење у различитим ситуацијама од великог значаја за даљи развој

Фото ПУ Моје чедо

Као особа која одувек осећа потребу да заштити децу у сваком погледу, и као васпитач осећам неизмерно велику улогу у самом грађењу односа међу децом. Подједнак подстицај и усмеравање пружам и деци и родитељима.

Сматрам да је интеракција деце са осталима основ грађења једне од главних кула живота. Свако дете има урођену потребу да се социјализује, сарађује, комуницира, дели, припада, а исто тако и да побеђује. Родитељима препуштам кључни задатак, да од

Пише
Сања Јовичић
медицинска сестра-васпитач,
ПУ Зашто-Зато

најранијих дана дете прилагођавају новој средини и да га свесно и одговорно укључују у активан живот. А онда на сцену ступају – васпитачи

Грађење односа међу децом у васпитној групи је такође основ успешно реализованог плана и програма и онога

Фото ПУ Моје село

што је мени као васпитачу приоритет, а то је позитивна, афективна клима у групи, дечја активност, осмех као и видна радост при свакодневном уласку у вртић.

На свој начин подстичем грађење односа међу децом у групи у којој у датом тренутку радим. Трудим се да структурирам простор, обезбедим материјал, планирам и реализујем активности тако да деца могу заједно да се играју. Подстичем децу: пружањем одговарајућег примера друштвених односа, коришћењем културних израза, усмеравањем на групну игру, охрабривањем на самостално решавање проблем-ситуација, похвалама у току групне игре која је маштовита и самостално организована, разговором о лепом понашању и начину

Родитељи не морају проучавати литературу већ треба да се препусте васпитању детета и да усмере дете ка грађењу односа са вршњацима

Свако дете има урођену потребу да се социјализује, сарађује, комуницира, дели, припада, а исто тако и да побеђује

Фото ПУ Моје село

дружења са осталом децом као и о прихватању разлика међу њима...

Успостављање односа међу децом пролази кроз одређење фазе. Оно што сматрам битним јесте да родитељи не морају проучавати литературу већ треба да се препусте васпитању детета и да дете усмере ка грађењу односа са вршњацима. Подразумева се да родитељи, баке, деке желе најбоље детету које гаје. Исто тако се подразумева да усвоје чињеницу да је детету друштво вршњака, лако ступање у комуникацију, осећај припадања одређеној групи, самостално решавање проблема и сналажење у различитим ситуацијама, од великог значаја за даљи развој.

Када на крају сваког дана, месеца, школске године испред себе имам групу деце која се у току слободних активности мирно, уз пријатну грају и музику у позадини, играју у мањим групама, када сви заједно уређују собу, учествују у такмичарским играма које се заврше без љутње, пружају једни другима помоћ и подршку и прихватају нове особе које долазе у групу - тада знам да сам испунила већину оних задатака путем којих сам хтела доћи до жељеног циља. То је успешно грађење односа међу децом у васпитној групи.

«Сви треба да знају шта другарство значи, заједно смо лепши, заједно смо јачи!»

Другарство нам много значи

Нина Чучковић

Деца треба да се лепо играју и да се не свађају, да се не ударају и да деле играчке. Ја волим да се играм са својим другарима, да цртам и причам приче. Тада се осећам лепо и срећно. Када не видим дуго другаре недостају ми. Није лепо када другари говоре ружне речи једни другима, тада сам тужна.

Петра Гађић

Некада се посвађам са својим другарима, али се касније помиримо. Мени је лепо да се дружим. Волим своје другаре. Волим да се играм с њима и проводим време са њима. Када видим друга или другарицу које дуго нисам видела, онда будем срећна.

Коља Јовановић

Мени је лепо када се са мојим другарима дружим и лепо ми је када радимо заједно. Не треба да се свађамо и да се ударамо. Када неки другар оде на неко путовање и не видим га дуго, он ми недостаје. Задовољан сам какве другаре имам.

Војин Бранковић

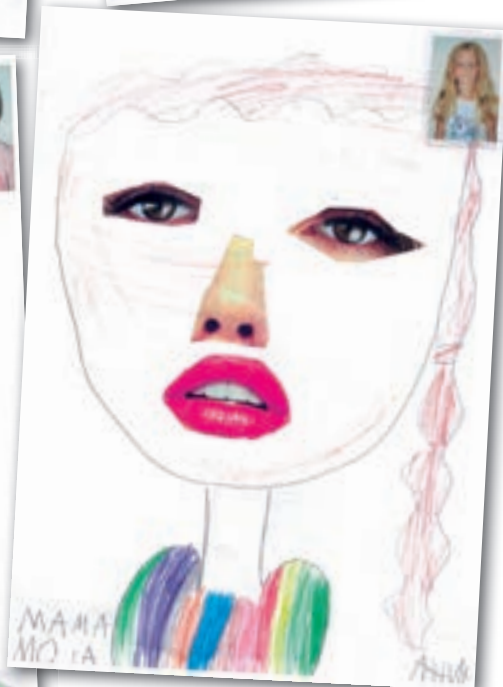
Треба лепо да се понашамо према другарима. Не треба пуно да се свађамо и тучемо. Треба сваког укључити у игру и треба лепо да се понашамо према њима. Највише волим да трчим са другарима, да се такмичимо и играмо фудбал. Осећам се тада пријатно. А када се са неким посвађам, тужан сам и идем с њим да поразговарам да се помиримо. Ако нешто не могу да урадим, другари су ту да ми помогну, а помажем и ја њима.

Урош Симовски

Када се играмо, онда се некада посвађамо, али као мајстори успемо да решимо проблем. Када неки од мојих најбољих другара, од моје тројке, оде негде, ја се чудно осећам јер немам с ким да се забавим. Ја волим да се играм са другом децом, да се забављам. Пошто тренирам фудбал, волим своју екипу и ми волимо да помажемо једни другима.

NAŠE ČEDO

Наша мисија и визија

Желимо да подстакнемо установе које су добро радиле, да раде још боље и да подижу како своје стандарде тако и стандарде својих колега, да усавршавају своја знања, а све у интересу нових нараштаја и свеобухватну будућност